

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH R. MICALLEF**

Seduta tat-18 ta' Mejju, 2006

Rikors Numru. 332/2006

**Fl-Atti tal-Mandat ta' Sekwestru Eżekuttiv Numru
483/06GC fl-ismijiet:**

Francis CHETCUTI

VS

SAINT GEORGE'S PARK COMPANY LIMITED

Il-Qorti:

Rat ir-Rikors imressaq fid-19 ta' April, 2006, li bih u għar-raġunijiet hemm imfissra, il-kumpannija Saint George's Park Company Limited talbet it-tħassir tal-Mandat ta' Sekwestru Eżekuttiv maħruġ kontriha mill-intimat eżekutant fis-27 ta' Marzu, 2006¹;

¹ Paġġ. 23-4 tal-proċess

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat in-Nota tal-21 ta' April, 2006², li biha l-Qorti li quddiemha kien imressaq ir-Rikors astjeniet milli tisma' l-każ hi;

Rat id-degriet tagħha tat-2 ta' Mejju, 2006, li bih appuntat ir-Rikors għas-smiġħ;

Rat it-Tweġiba mressqa mill-intimat eżekutant Francis Chetcuti fid-9 ta' Mejju, 2006, li biha u għar-raġunijiet hemm imsemmija, talab li l-Qorti tiċċad it-talba għat-tħassir tal-Mandat maħruġ fuq talba tiegħu;

Semgħet it-trattazzjoni tal-avukati tal-partijiet;

Rat l-atti kollha tar-Rikors;

Rat id-degriet tagħha tal-11 ta' Mejju, 2006, li bih ħalliet il-kawża għal-lum għad-degriet;

Ikkunsidrat:

Illi din hija azzjoni għat-tħassir ta' Mandat Eżekuttiv skond l-artikolu 283A tal-Kodiċi tal-Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili ta' Malta. Il-kumpannija rikorrenti tgħid li l-imsemmi Mandat għandu jithassar għal kollox minhabba li (a) nħareġ b'mod għal kollox fieragħ u biex idejjaq lill-istess kumpannija, ladarba l-eżekutant Chetcuti huwa debitur tagħha f'ammont akbar minn dak minnu mitlub fil-Mandat; u (b) nħareġ qabel waqtu u ma jiswiex għaliex il-kalkolu tal-ispejjeż u tad-drittijiet li fuqu l-Mandat jissejjes huwa sugġett għal proċeduri pendenti quddiem il-Qorti tal-Appell. Hija tgħid li dak li mexxa lil Chetcuti biex jitlob il-ħruġ tal-Mandat kien spirtu ta' ritaljazzjoni għal xi Mandat ieħor li hija kienet ħarġet fil-konfront tiegħu ;

Illi, għal din it-talba, l-eżekutant intimat Chetcuti jilqa' billi jgħid li l-Mandat inħareġ sewwa u li l-argumenti li l-kumpannija rikorrenti eżekutata tibbaża fuqhom ma jgħidux l-istorja kollha;

² Paġ. 12 tal-proċess

Illi jirriżulta li l-imsemmi Mandat huwa wieħed eżekuttiv u bħala titolu li fuqu nħareġ tissemma taxxa ta' kawża³. Fis-sewwa, l-ammont ta' kreditu tal-imsemmi Mandat huwa muri bħala "spejjeż" u mhux "sorti", u jirrappreżenta d-drittijiet taxxati tal-avukat u tal-prokuratur legali tal-eżekutant Chetcuti fl-imsemmija kawża. Il-kumpannija rikorrenti tgħid li dik l-istess taxxa qegħda tiġi attakkata f'kawża li għadha qegħda tinstama' fi grad tal-appell. L-eżekutant jgħid li huwa ma jagħmilx parti minn dawk il-proċeduri u għalhekk iqis li għalih dik it-taxxa hija titlolu eżekuttiv li jista' jistrieñ fuq;

Illi l-Qorti hija tal-fehma li l-għan li għaliha ddaħħlet il-proċedura taħt l-artikolu 283A fil-Kodiċi tal-Proċedura huwa marbut ma' xi għelt jew nuqqas fl-att eżekuttiv innifsu, li, bis-saħħa tiegħu, l-parti eżekutata tbatì preġudizzju. Minn dak li jirriżulta minn eżami tad-dibattiti parlamentari li wasslu għad-dħul tal-imsemmi artikolu fil-Kodiċi, ma kinitx il-fehma tal-leġislatur li din il-proċedura tintuża biex il-mandat jew att eżekuttiv ieħor jiġi attakkat jew imħassar għal raġunijiet ta' kontestazzjoni li huma marbuta mal-mertu nnfisu li, bis-saħħa tiegħu, l-istess att eżekuttiv ikun inħareġ⁴. Kemm hu hekk, l-ewwel kliem tas-subartikolu (1) tal-artikolu 283A jagħmluha ċara li r-rimedju mogħti lir-rikorrent jingħata bla ħsara għal kull jedd ieħor taħt l-istess Kodiċi jew xi liġi oħra;

Illi l-liġi ma tgħidx x'tista' tkun "raġuni valida skond il-liġi", li nsibu fl-imsemmi artikolu. Madankollu, in ġenerali, jista' jingħad li mandat jista' biss jiġi attakkat kemm-il darba jkun inħareġ minn Qorti żbaljata jew jekk ikun hemm xi difett fil-forma⁵. Meta l-liġi riedet tfigħer f'liema ċirkostanzi jista' jintalab il-ħruġ ta' Kontro-mandat, dan qalitu u fissritu b'reqqa, per eżempju, fl-artikolu 836, li jitkellem dwar Mandati kawtelatorji. Il-Mandat mertu ta' l-kawża preżenti m'huwiex Mandat kawtelatorju;

³ Citazz. 1908/00GV ċeduta fil-Qorti tal-Appell fil-31.5.2005

⁴ Ara, per eżempju, App. Civ. 1.12.2000 fil-kawża fl-ismijiet *Briffa vs Stones Properties Ltd. noe* (Kollez. Vol: LXXXIV.ii.1401) u App. Civ. 25.5.2001 fil-kawża fl-ismijiet *K.T.I. vs Serge* (Kollez. Vol: LXXXV.ii.414)

⁵ P.A. AJM 14.11.1994 fil-kawża fl-ismijiet *Josephine Spiteri vs Anthony Perry et* (degriet interlokutorju)

Illi kif sewwa issottometta l-intimat Chetcuti fit-Twegiba tiegħu, din il-Qorti għandha toqgħod b'seba' għajnejn biex ma tħallix kwestjoni dwar Mandat maħruġ minn Qorti tinbidel fi kwestjoni ta' ftuħ mill-ġdid tal-mertu jew billi tħalli li jiddaħħlu fin-nofs kwestjonijiet oħrajn li jista' jkun hemm bejn il-partijiet involuti f'dak il-Mandat. Jidher li fir-rikors tagħha, r-rikorrenti ddaħħal fix-xena t-taqbida sfrenata li ilha s-snin għaddejja bejnha u l-intimat Chetcuti u terzi, u dan biex issaħħaħ l-argument tagħha li l-Mandat minnha attakkat inħareġ biss għall-pika u bi tpattija. F'dan ir-rigward, il-Qorti tqis li l-mottiv li jkun wassal lil xiħadd biex jitlob il-ħruġ ta' Mandat m'għandux, bħala regola, ikun raġuni biex il-Qorti tistħarreġ is-siwi tiegħu. Dan jingħad aktar u aktar fejn il-Mandat ikun wieħed eżekuttiv, imsejjes fuq titolu li jkun eżekuttiv. Jekk il-persuna li kontra tagħha jinħareġ Mandat jidhrilha li kien hemm motivi qarrieqa jew ta' kattiverja f'moħħ min talab il-ħruġ tal-Mandat, tali persuna għandha rimedji oħrajn fil-liġi (kif, wara kollox, l-istess kumpannija rikorrenti diġa' għamlet riżerva għalihom fir-rikors promotur tagħha) imma mhux il-proċedura taħt l-artikolu 283A;

Illi fil-każ li għandna quddiemna, jidher li l-Mandat – li huwa att eżekuttiv – inħareġ fuq il-baži li t-titolu eżekuttiv għadu fis-seħħ. Mad-daqqa t'għajn, jidher li l-Mandat iħares dak kollu li tipprovdil l-liġi għas-siwi tiegħu⁶ u ċertament inħareġ minn Qorti kompetenti u kien kollazzjonat kif imiss mir-Registratur tal-Qrati. Iżda l-Qorti qegħda tqis li, minn eżami aktar bir-reqqa tal-istess Mandat, joħroġ dettal li fil-fehma tagħha jħoll u jorbot il-kwestjoni kollha mressqa quddiemha. Dan id-dettal isemmih l-intimat innifsu u joħroġ mill-kawżali msemmija fil-Mandat. Il-Mandat inħareġ skond l-artikolu 253(ċ) tal-Kapitolu 12;

Illi minn dak li l-Qorti għandha quddiemha fl-atti, t-titolu li fuqu jistrieħ l-eżekutant Chetcuti biex talab il-ħruġ tal-Mandat m'huwiex titolu favurih, imma favur avukat, prokuratur legali, nutar pubbliku, perit arkitett jew perit

⁶ Art. 274 tal-Kap 12

ieħor imqabba minn Qorti. L-eżekutant ma kellu l-ebda waħda minn dawn il-kwalitajiet fil-kawża li taħtha l-Mandat inħareġ. L-ispejjeż taxxati f'kawża, fil-fehma tal-Qorti u minn kliem il-liġi, m'humix titolu ta' parti f'dik il-kawża kontra l-parti(jiet) l-oħra⁷. Kieku l-kawżali kienet mibnija fuq is-sentenza li setgħet ingħatat fil-kawża, l-argument kien ikun għal kollox differenti;

Illi dan għalhekk iwassal biex il-Qorti ssib li kien hemm nuqqas *ab initio* fil-Mandat maħruġ mill-intimat eżekutant Chetcuti li, fil-qafas ta' din is-sura ta' azzjoni, jaqa' sewwasew fl-istħarriġ li għandha tagħmel il-Qorti biex tqis jekk għandhiex tħassar il-Mandat;

Illi dan iwassal biex it-tieni kawżali tar-rikors tal-kumpannija eżekutata jidher mistħoqq. F'dan ir-rigward, il-Qorti m'hijiex qegħda tgħid xejn dwar il-kwestjoni ta' jekk it-taxxa ġudizzjarja li fuq is-saħħa tagħha nħareġ il-Mandat għandhiex titqies bħala waħda definittiva ladarba jista' jkun li hemm proċeduri biex jattakkawha. Għalkemm f'dan ir-rigward ukoll, l-artikolu 253(ċ) tal-Kapitolu 12 jagħmel il-kundizzjoni li taxxa ta' spejjeż ġudizzjarji (maħruġa minn min lilu tispetta) tkun eżekuttiva sakemm ma tkunx ġiet attakkata skond il-liġi;

Illi, għalhekk, lill-Qorti jirriżultalha li hemm raġuni tajba biex l-istess Mandat jiġi attakkat;

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qegħda tiddeċiedi t-talba tar-rikorrenti billi:

Tilqa' t-talba għat-tħassir tal-Mandat ta' Sekwestru eżekuttiv numru 483/06 fl-ismijiet premissi, bl-**ispejjeż**, kontra l-intimat eżekutant.

Moqrija

< Sentenza Finali >

⁷ P.A. GCD 29.11.2002 fl-atti tar-Rikors fl-ismijiet *Marianne Ellul vs HSBC Bank Malta plc*

Kopja Informali ta' Sentenza

-----TMIEM-----